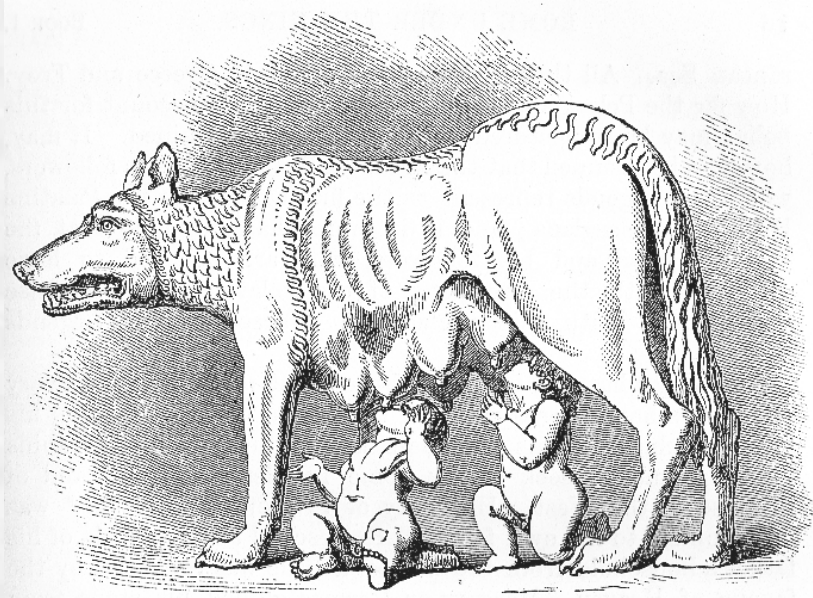

**Leuk Latijn leren
met stripjes
Deel IV**

**Leuk Latijn leren
met stripjes
Deel IV**

Ls Coronalis

Ls Coronalis

ISBN 9789402189414

Omslagontwerp Ls Coronalis

© 2019 P en B Cornelissen, Hamont-Achel, Belgium

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher.

Eerste druk

Inhoud

De bijsluiter	11
Lectio vicesima Mercurius	12
De coniunctivus praesens.....	14
De indicativus futurum exactum.....	17
Het participium futurum.....	18
Fieri	18
Het gebruik van de dativus	19
Vertaling van het stripje	19
Vocabularium.....	20
Oefeningen	25
Mercurius.....	26
Lectio una et vicesima De artificiis et quaestibus	27
De dativus na samengestelde werkwoorden	28
De trappen van vergelijking	28
Het gerundivum als naamwoordelijk deel van het gezegde.....	30
Quisquam	31
Aliquis	31
Posse	31
Vertaling van het stripje	32
Vocabularium.....	33
Oefeningen	37
Rangen en standen	38
Lectio altera et vicesima Divus Claudius	39
De coniunctivus imperfectum.....	41

De coniunctivus na cum	42
Het gerundium	42
De gerundivumconstructie	43
Het vragend voornaamwoord quis-quaе-quid	43
De indirecte vraag	43
De dativus possessivus	43
Vertaling van het stripje	44
Vocabularium.....	45
Oefeningen	52
Suetonius.....	53
Lectio tertia et vicesima Fabula	54
Coniunctivus perfectum	55
Coniunctivus plusquamperfectum.....	55
Het gebruik van de coniunctivus perfectum en plusquamperfectum in hoofd- en bijzin.....	56
De coniunctivus in de bijzin van de indirecte rede	57
Constructie na werkwoorden van vrezеn.....	57
Ut + coniunctivus	57
Het gerundivum als naamwoordelijk deel van het gezegde onpersoonlijk gebruikt.	58
Vertaling van het stripje	58
Vocabularium.....	59
Oefeningen	62
Phaedrus	70
Uitwerkingen van de opdrachten:	71
Woordenlijst.....	79

De bijsluiter

We gaan verder op een eenvoudige en leuke manier Latijn leren. Iedere les begint met **een stripje**. Probeer dit stripje aan de hand van de tekeningen te begrijpen.

Vervolgens volgen **de grammaticale uitleg** en **de vertaling** van het stripje. Vergelijk de vertaling met de Latijnse tekst. De vertaling is heel letterlijk. **De woordenlijst** geeft de nieuwe woorden van iedere les. **De oefeningen** zetten je verder op pad. Probeer de **Latijnse zinnnetjes** aan het begin van iedere les te **memoriseren**, doe hetzelfde met **het vocabularium** en de **grammaticale rijtjes**, maak dan de opdrachten. **De uitwerkingen** staan achter in het boek. Besteed ook zeker de nodige aandacht aan **de culturele weetjes** aan het einde van iedere les. Achter in het boek vind je **een woordenlijst**. **Voor een grammaticaal overzicht verwijzen we naar een Latijnse grammatica.**

Herhaal constant!

Repetitio est mater studiorum!

De herhaling is de moeder van de studie!

Lectio vicesima Mercurius

Ovidius, Fasti, V, 673-692

De coniunctivus praesens

Het gebruik van de coniunctivus praesens

De **coniunctivus** is een **wijze** van het werkwoord. De term is afgeleid van het Latijnse werkwoord **coniungere, samenvoegen**. Zoals reeds eerder besproken wordt de indicativus gebruikt als de spreker of de schrijver iets wil mededelen, de imperativus indien hij een bevel wil geven. De coniunctivus wordt gebruikt na bepaalde voegwoorden of om een andere betekenis te geven aan het werkwoord in de hoofdzin.

De coniunctivus praesens drukt in de hoofdzin een mogelijkheid in het heden uit, potentialis van het heden. Dit kan eventueel ook een vervulbare wens in het heden zijn, soms vergezeld van utinam, moge. Bijvoorbeeld: Curent superi. Uit de context kan je afleiden of je dit kan vertalen door de hemelgoden kunnen zich bekommeren of moge de hemelgoden zich bekommeren. Andere nunes die de coniunctivus praesens aan het hoofwerkwoord kan geven worden later besproken.

De coniunctivus wordt in de bijzin gebruikt **na bepaalde voegwoorden**. Die voegwoorden kunnen dan ook nog **verschillende betekenissen** hebben, dat moet je afleiden uit de context.

Het Latijn respecteert een strikte **consecutio temporum**, een overeenkomst van de tijden. De **coniunctivus praesens** wordt gebruikt om **gelijktijdigheid in het heden** uit te drukken. Indien het **hoofdwkwoord in een tegenwoordige tijd** staat en de **handeling in de bijzin verloopt gelijktijdig met de handeling van de hoofdzin**, dan wordt de coniunctivus praesens gebruikt.

Het voegwoord **ut** kan gevolgd worden door **de coniunctivus** na werkwoorden die een **wil of een wens** uitdrukken. We vertalen ut met dat. Bijvoorbeeld: Fac ut iuвет. Fac speelt zich af in het heden en iuвет is gelijktijdig met fac. Andere betekenissen van ut en andere voegwoorden worden later besproken.

Een **betrekkelijke bijzin met een doelaanwijzende betekenis** heeft het werkwoord in de coniunctivus. Is er sprake van **gelijktijdigheid in het heden**, dan wordt dit de **coniunctivus praesens**. Bijvoorbeeld: Haurit aquam, quam ferat. Hij schept water om mee te nemen.

De negatie

In een **gewone mededelende zin** wordt de negatie **NON** gebruikt. Een **imperativus** en een **wens** hebben de negatie **NE**. In een **betrekkelijke bijzin met doelaanwijzende betekenis** wordt **NE** gebruikt. In een **afhankelijke wil of wens** wordt **UT NE** vervangen door **NE**.
Bijvoorbeeld: Posco ne abeas: Ik vraag dat je niet weggaat.

De vorming van de coniunctivus praesens

Net zoals de andere wijzen van de onvoltooide tijden wordt de coniunctivus praesens gevormd met de praesensstam van het werkwoord. **Achter de praesensstam komt de kenletter a**, behalve bij **de a-stammen**, daar verandert de a van de praesensstam in een **e**. Achter de kenletter komen vervolgens de actieve persoonsuitgangen: **m, s, t, mus, tis, nt** of de passieve persoonsuitgangen: **r, ris, tur, mur, mini, ntur**. Hier onder vind je **de actieve vervoeging**, de passieve kan je zelf vormen door de actieve persoonsuitgangen te veranderen in de passieve persoonsuitgangen.

De coniunctivus praesens actief, regelmatige werkwoorden

praesensstam op a	ENKELVOUD	MEERVOUD
eerste persoon	amem	amemus
tweede persoon	ames	ametis
derde persoon	amet	ament
praesensstam op e		
eerste persoon	valeam	valeamus
tweede persoon	valeas	valeatis
derde persoon	valeat	valeant
praesensstam op i		
eerste persoon	audiam	audiamus
tweede persoon	audias	audiatis
derde persoon	audiat	audiant
praesensstam op mk ¹		

---

¹ medeklinker